

SATIKSMEŠ MINISTRIJA SAVĀS KAPITĀLSABIEDRĪBĀS NEPIETIEKAMI VEICINĀJUSI EFEKTĪVU DARBĪBU UN EKONOMISKU PAKALPOJUMU SNIEGŠANU

ISUMA

- Nepietiekami izmantoti kapitālsabiedrību pārvaldības instrumenti.
- Pagaidu padome "Ventas ostā" darbojas vairāk nekā divus gadus.
- Būtiski samazinājusies ieguldījuma "Rīgas vagonbūves uzņēmumā "Baltija"" vērtība – tas strādājis ar zaudējumiem un nav īstenojis stratēģisko mērķi.
- Iespējams, pārmaksājam par CSDD sniegtajiem pakalpojumiem.
- SM neinteresējas par kapitālsabiedrību rīcībā atstātās peļņas 137,5 milj. eiro apmērā izlietojuma atbilstību mērķim.

”

Lai īstenotu savā atbildībā esošos valsts pārvaldes uzdevumus un nozaru politiku, SM kā atbilstošāko risinājumu efektīvai mērķu sasniegšanai ir izvēlējusies veidot kapitālsabiedrības.

Ministrijas padotībā ir tikai četras valsts pārvaldes iestādes, kurās padotība tiek īstenota pārraudzības formā, un ministrijas pakļautībā nav valsts pārvaldes iestāžu, kurām tā var dot tiešus rīkojumus.

Līdz ar to, lai sasniegtu transporta un sakaru politikas rezultātu un nozaru attīstības mērķus, izšķiroša nozīme ir tieši ministrijas prasmei profesionāli pārvaldīt kapitālsabiedrības.

Revīzijas rezultāti liek secināt – līdzšinējā pārvaldība tikai daļēji atbilst labai praksei, turklāt kopumā SM kapitālsabiedrību pārvaldībā nav rīkojusies kā informēta un aktīva valsts kapitāla daļu turētāja.

Inese Kalvāne,
Valsts kontroles padomes locekle

”

”

Papildus jāmin, ka “Ventas ostas” vienīgā valdes locekle kopš 2019.g. decembra vienlaicīgi ir arī SM Attīstības un finanšu plānošanas departamenta direktore uz pilnu slodzi.

Lai gan saņemta atļauja par amatu savienošanu, nav rūpīgi vērtēts, vai nepieciešamais darba laiks amatu savienošanai ir pietiekams un vai tas nerada riskus darba kvalitātei, īpaši, ja amatu savienošana notiek ilgstoši.

Tāpat fakts, ka valsts kapitālsabiedrības pagaidu valdes priekšsēdētāja un vienīgā valdes locekle vienlaicīgi ir nodarbināta pie akcionāra arī citā amatā, neatbilst korporatīvās pārvaldības labās prakses principiem, kas aicina ievērot valdes neatkarību. Šajā situācijā “Ventas ostas” padomei bija jāierosina valdes kandidātu nominēšanas process.

Inese Kalvāne,
Valsts kontroles padomes locekle

”

SM IR VADOŠĀ VALSTS PĀRVALDES IESTĀDE TRANSPORTA UN SAKARU NOZARĒ,

TĀ IR **100**% VALSTS KAPITĀLA
DAĻU TURĒTĀJA

13 PUBLISKAS PERSONAS
KAPITĀLSABIEDRĪBĀS

UN **96,14**% VALSTS KAPITĀLA DAĻU TURĒTĀJA
VIENĀ PRIVĀTĀ KAPITĀLSABIEDRĪBĀ.

(līdz 2020.g. sākumam 80,05%)

11 NO **13** SM KAPITĀLSABIEDRĪBĀM IR DIBINĀTAS VISMAZ PIRMS
20 GADIEM, UN DIVAS – PĒDĒJOS GADOS (2014. UN 2019.G.).

Vairākām SM kapitālsabiedrībām ir kapitāla daļas vēl citās kapitālsabiedrībās, piemēram, koncerna LDz sastāvā ir mātes sabiedrība, 6 meitas sabiedrības un vienai meitas sabiedrībai ir daļība vēl citā sabiedrībā, kā arī mātes sabiedrībai pieder 5,84% un 3% vēl citās sabiedrībās.

Tāpat kapitālsabiedrību struktūrā ietilpst arī muzeji, sporta bāzes, pārstāvniecības u.c. iestādes.

”

Ieguldot līdzekļus kapitālsabiedrībā,
lēmumam jābūt ekonomiski pamatotam
un ar šo ieguldījumu ir jāīsteno
valsts līdzdalības kapitālsabiedrībā
priekšnoteikumi jeb valsts intereses.

Pretējā gadījumā līdzdalība
nebūtu pieļaujama.

Inese Kalvāne,
Valsts kontroles padomes locekle

”

SAISTĪBĀ AR REVĪZIJĀ KONSTATĒTO

PĀR “LDZ” UN “LDZ RITOŠĀ SASTĀVA
SERVISS” RĪCĪBU, IEGŪSTOT UN
ĪSTENOJOT IZŠĶIROŠO IETEKMI “RĪGAS
VAGONBŪVES UZŅĒMUMĀ “BALTIJA””,

**VALSTS KONTROLE INFORMĒS
LATVIJAS REPUBLIKAS PROKURATŪRU.**

VALSTS KONTROLES IETEIKUMI #PĒCREVĪZIJAS

Ieviešot ieteikumus, tiks pilnveidota publiskas personas kapitālsabiedrību pārvaldība un pakalpojumu cenu noteikšanas kārtība, t.sk.:

Ieteikumi SM un CSDD

- pilnveidota ministrijas darba organizācija valsts kapitāla daļu pārvaldībai;
- pilnveidots lēmumu pieņemšanas process par kapitālsabiedrību peļņas sadali un uzraudzības sistēma pār to sasniegtajiem rezultātiem gadījumos, ja tiks lemts par atšķirīgu dividenžu izmaksu, nekā to paredz normatīvie akti;
- CSDD nodrošinās regulāru cenu pārskatīšanu atbilstoši faktiskajām izmaksām un skaidri definēs pakalpojumus, kuru cena drīkst pārsniegt aprēķināto pašizmaksu;
- CSDD noteiks tādus pretendentu atlases kritērijus, kas ļaus noteikt ekonomiski pamatotas tehniskās apskates pakalpojuma cenas.

Ieteikumi SM kā “Ventas ostas” kapitāla daļu turētājiem.

Kompetences ietvaros nodrošināt, ka kapitālsabiedrības padomes locekļu amatu ieņem Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam atbilstoši ievēlēti padomes locekļi.

Priekšlikumi MK.

Izvērtēt nepieciešamību veikt grozījumus Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā, lai uzlabotu 3. līmeņa kapitālsabiedrību pārvaldību un valstī kopumā paplašinātu pienākumu ar finanšu līdzekļiem un mantu rīkoties lietderīgi, proti, attiecinot to arī uz 3. līmeņa kapitālsabiedrībām.